

Những điều chưa biết về Mao, một công trình biên tập đồ sộ công phu



"...Đã có sự đổ vỡ vào cuộc sống xã hội là vũ khí mà những hàng đầu đổ phá vào dinh lũy tư tưởng độc đoán, độc đảng, phi dân chủ, chà đạp các quyền tự do của nhân dân, mở ra con đường thê lương của tự do, phát triển và hội nhập..."

Cuốn sách đồ sộ, khối lượng, hơn 800 trang, mang tựa đề Mao - An Unknown Story (nhà xuất bản Globalflair), bản tiếng Pháp Mao - Histoire Inconnue (nhà xuất bản Gallimard), được dịch sang tiếng Việt là Những điều chưa biết về Mao, mới phát hành đầu năm 2007, đã được giới thiệu sách và nghiên cứu học tập rất chú ý.

Đây là một cuốn tiểu sử khá đầy đủ, rất đáng đọc về Mao Trạch Đông, sinh tại Hồ Nam ngày 26-12-1893, một nhân vật chính trị tiêu biểu của quốc gia, lãnh tụ cao nhất của đảng Cộng sản Trung quốc thành lập từ tháng 7 năm 1921, đứng đầu nước Cộng hòa Nhân dân Trung hoa đông dân nhất thế giới từ 1-10-1949 đến khi từ trần vào ngày 9 tháng 9 năm 1976, thọ 83 tuổi.

Cuốn sách được đảo vì tác giả chính của nó là một giáo sư ngôn ngữ học trường Đại học York ở nước Anh JUNG CHANG (tên ng Việt là Trần Nhung), người gốc Trung quốc; đồng tác giả cuốn sách là JON HALLIDAY, nhà văn, nhà nghiên cứu lịch sử của trường Đại học London, chồng bà Jung.

Trên mạng Talawas, trước đây các bạn Hoài Phi và Vi Huyền đã đăng bài viết tiếng Anh của Ronald Radosh "Lật trần chân tướng của Mao" đi kèm cuốn sách trên đây, một vài báo và mạng cũng giới thiệu qua, nhưng đáng tiếc là còn sơ sài, giới hạn, so với một công trình hơn 800 trang.

Jung Chang sinh năm 1952 trong một gia đình quý tộc ở Bắc Kinh tham gia phong trào cách mạng do Đảng Cộng sản khởi xướng. Năm mới 14 tuổi cô gái học sinh trung học Jung thông minh, hăng say tham gia hàng ngũ Hồng Vệ Binh của Mao Chủ tịch, sau đó bỏ học ở nông thôn và trong nhà máy dệt ở Bắc Kinh, dần dần phá sản tan hoang do chính họ gây nên. Jung trở lại trường học, cảm thấy học tiếng Anh để thành cô giáo Anh văn trong trường Đại học Tsinghua. Thờ ơ về chuyên môn, năm 1978 cô được học bổng sang Anh, gặp Jon, rồi ở lại London sinh sống và lập nghiệp.

Lần đầu tiên tôi làm quen với vợ chồng JUNG Chang - JON Halliday là vào tháng 5 năm 1995, qua một buổi trong buổi phát thanh BBC ở thủ đô London. JUNG và JON có nhã ý mời chúng tôi đến nhà riêng để bữa cơm thân mật. Lúc bấy giờ cuốn sách đầu tay của JUNG xuất bản cuối năm 1993 Wild Swans được dịch sang tiếng Pháp Les Cygnes Sauvages («những con thiên nga hoang dã») cùng với hơn một chục cuốn tiếng khác, đợt đợt qua được biết trên thị trường quốc tế, đến nay đã bán 10 triệu cuốn. Chuyển kể từ mẹ, sinh động, lịch lãm, vợ chồng tôi thấy bị cuốn hút bởi 3 người đàn bà Trung Hoa là bà ngoại, mẹ và bạn thân JUNG, đời đời và máu thịt riêng, đã hấp dẫn được giới phương Tây.

Sau bữa ăn buổi gặp gỡ, JUNG và JON giới thiệu tôi một chuyến đi thăm tình hình, quan hệ Việt - Trung, với sự kiện Thiên An Môn, với các nhà đi lập của 2 nước, với chế độ phong kiến châu Á...JUNG có trí nhớ hình ảnh, tác phong nghiêm túc bên cạnh nhà báo - mẹ nói tay ghi, luôn có nháp xét tình hình riêng. JON có dáng vẻ thâm thúy thản nhiên của nhà nghiên cứu. Anh yêu tiếng sông Liên Xô, Anbani, tiếng thu hoạch trái cây cánh đồng, nay đã chuyển chỉn tuyền; bạn tiếng Anh tác phẩm của JUNG không thể thành và chính phần được giới thiệu không có JON.

JUNG và JON hôm nay đã có ý định viết về Mao. "Hay quá ! tuyệt quá !", tôi nhủ lòng thầm lên

Họ là những ai vậy ? Họ là con rể và cháu nội của Mao Trạch Dân, em ruột của Mao (về tên họ thì trong bài này Mao là cha Mao Trạch Đông; chúng tôi dùng tên đã Việt hóa; khi cha Việt hóa được thì dùng phiên âm la-tinh hóa). Họ là Lý Na (Li Na), con gái của Mao với Giang Thanh, là Lưu Tùng Lâm (Liu Song Lin), vợ của Mao Ngạn Anh con của Mao, là Mao Tân Vũ

Những điều chưa biết về Mao (1)

Tác Giả: Bùi Tín

Thứ Ba, 23 Tháng 3 Năm 2010 12:02

(Mao Xin-yu), con của Nguyễn Anh, cháu nội của Mao hiên còn sống, gần 60 tuổi; là bà Trương Văn Khu (Zhang Wen-qiu), thông gia với Mao.

Đó là Lý Thuỵ Nhị (Li Shu-yi) bạn của Mao từ nhỏ năm 1920; là Lưu Anh (Liu Ying) bạn của Mao từ nhỏ năm 1930, vợ của Lưu Chính; là Tăng Chí (Zeng Zhi) bạn của Mao, vợ của Đào Chú..

Đó là gần 2 chục y tá, phiên dịch, báo viên, phóng viên, các cô "trợ lý" thân mật, trong đó nổi bật là Trương Ngọc Phượng (Zhang Yu Feng), Trương Hàm Chi (Zhang Han-zhi), Châu Phúc Minh (Zhou Fu-ming), Mạnh Cẩm Vân (Meng Jin-yun) và Đặng Văn Sinh (Tang Wen Sheng, còn có tên Nancy Tang) phiên dịch cho Anh của Mao...

Lưu còn các con cháu các cô, trong gia đình các quan chức lớn từng phục vụ Mao, như Trương Hào Tô (Chen Hao-su) con trai từng là Trương Nghi; Li Lisa (người Nga) vợ Lý Lập Tam; Li Inna, con gái Lý Lập Tam; Lâm Lập Hành (Lin Li-hang) con gái Lâm Báo; Lưu Thanh Côn (Liu Shi-kun) con rể Diệp Kiếm Anh, nhà soạn nhạc; Tôn Tử Mã (Qin Ji-ma) con gái của Bác C; Vương Đan Chi (Wang Dan-zhi) con trai của Vương Minh; Vương Quang Mỹ (Wang Guang Mei) vợ của Lưu Thiệu Khu; Tiệt Minh (Xue Ming) vợ của từng là Hồ Long; Trương Ninh (Zhang Ning) vợ của "Hồ" con trai Lâm Báo; Trương Thanh Lâm (Zhang Qing -lin) con rể của Lâm Báo. Bên danh sách còn dài, hơn 1 trăm cán bộ, sĩ quan, các cấp, các ngành, kỹ thuật viên Bộ chính trị, ủy viên trung ương đảng, cho đến người thợ kỹ, nhiếp ảnh, truyền tin, lái xe, nấu bếp, và sĩ cho các vị trên đây. Lưu còn 67 người là công nhân sống của những sở kiến trúc sư, từng dịch các đội hải đội, từng đi cùng Võ Nguyên Giáp chinh chiến ở Điện An với Mao, từng làm việc với công nhân Tôn Đức Tiên - Tôn Khánh Linh, từng là nhân của những cuộc thanh trừng kinh khủng của Mao, từng đi các phiên tòa xử 4 tên, từng là Hồng Vệ Binh nòng cốt, sống sót qua những trại cải tạo của Mao...

Tác giả còn nhớ rõ tên sang Đài Loan gặp trực tiếp 14 nhân vật từng quan hệ với Mao, từ Trương Lập Phu (Chen Li-fu) bạn thân của Tôn Đức Tiên, Tôn Duy Vĩ (Chiang Wei-go) con nuôi của Tôn Đức Tiên, những thợ thủ công, bộ trưởng của Tôn Đức Tiên, người lái máy bay riêng của Tôn Đức Tiên, các bạn thân còn sống của Tôn Đức Tiên Kinh Quốc, con trai duy nhất của Tôn Đức Tiên...

Thứ và nổi bật có lẽ là cuộc gặp Trương Học Liang (Zheng Xue Liang) vào năm 1993, mất tay quân phiệt vùng Mãn Châu, từng thủ lĩnh của bộ tộc Tôn Đức Tiên ngày 12 tháng 12 năm 1936 ở Tây An (Thiểm Tây), từng là người lập công với đảng Cộng sản để rồi ngay sau đó do bị Staline phản bội (nhóm giới viên công nhân Đảng Quốc-Cộng, thủ lĩnh là Mất Trương Thôn)

Những điều chưa biết về Mao (1)

Tác Giả: Bùi Tín

Thứ Ba, 23 Tháng 3 Năm 2010 12:02

nhất chúng Nhị t) Trùng ng H c L ng đã ph i đích thân cùng Chu Ân Lai đ a T ng tr i Nam kinh, i còn t thú đ u hàng và xin nh n T ng là B nuôi (!); Trùng ng b T ng b tù r i đ a sang Đài loan giam i ng; sau khi T ng ch t (năm 1975) Trùng ng đ c t ng th ng Đài loan Lý Đăng Huy cho t do, Trùng ng sang s ng và m t đ o Hawaii Hoa k năm 2001, th 102 tu i.

M t vài nét v công vi c thu th p tài li u công phu nghiêm ch nh trên đây c a 2 v ch ng tác gi JUNG và JON đ th y cu n sách v Mao là cu n ti u s đáng tin c y, v i hàng nghìn nhân ch ng s ng, đ y p s ki n c th sinh đ ng, "nói có sách, mách có ch ng" đ a vào toàn là s th t khách quan đ c ch ng minh ch t ch .

Các ch đ c ng s n hi n th c đ u s ng sau nh ng b c màn s t, đ y che gi u và l a đ i, nh che gi u và l a đ i. Do đó nh ng đ u đ c bi t cho đ n nay v Mao ch là nh ng đ u b máy cai tr c a đ ng C ng s n mu n tô v cho ng i ta tin r ng đó là Mao, là Mao th t.

Qua cu n sách này, m t hình nh khác, khác h n, hoàn toàn khác v Mao đ c trình bày c n k , nh m t lu n án khoa h c l ch s m i m v Mao, không có nhi u nh n đ nh và phê phán, ý h n các tác gi JUNG và JON mu n dành ph n k t lu n v nhân v t l ch s này cho b n đ c.

Đ b n đ c có khái ni m rõ h n v cu n sách đ s này, xin thông tin thêm vài nét: cu n sách chia ra làm 6 ph n và 58 ch ng. Ph n ph i c 163 trang, i còn 32 trang nh v i 78 b c nh, trong đó có nhi u nh đ c đ áo, quý hi m.

Sau bài m đ u khái quát này, s l n l t gi i thi u v i b n đ c h n m t ch c ch đ t Nh ng đ u ch a đ c bi t v Mao; t Mao trong cu c V n lý Trùng ng chinh đ n Mao c căn c Diên An; t Mao trong quan h v i Staline đ n Mao trong quan h v i Qu c Dân Đ ng Trung qu c, và Mao trong quan h v i Hoa k và ph ng Tây; t Mao trong s bi n Tây An đ n Mao trong cu c chi n tranh Tri u Tiên; t Mao trong cu c chuy n b i thành th ng và Nam H đ n Mao trong B c nh y v t và Mao trong cu c Cách m ng văn hoá vô s n; t Mao trong quan h gia đình đ n Mao trong nh ng ngày h p h i; và cu i cùng là hình nh khái quát c a Mao qua cu n sách.

Vì sách quá dày - 844 trang - nên chúng tôi tóm t t, rút g n, s p x p i thành h n 10 ch đ trên, t p trung vào nh ng chuy n ch a đ c bi t, v a b ích v a ly k , nh m ph c v b n đ c m t cách g n g ãng, thi t th c. Tôi đ c m t m ch cu n sách h p đ n này, r i tr i i đ c ch m

Những điểm u chốt a biết về Mao (1)

Tác Giả: Bùi Tín

Thứ Ba, 23 Tháng 3 Năm 2010 12:02

có ghi chép và suy nghĩ. Đúng là cuốn sách quí c t c a năm nay, m t công trình đ s , công phu, giá tr cao. B n t i ng Tây Ban Nha, Đ c, Ý, Nh t b n, Nga ... đang l n l t ra m t.

Cu n sách đang đ c dân Đài Loan nhi t tình t i p đón, nh ng b c m c a tri t đ Trung qu c; t t nhiên Vi t nam n a.

M t trùng h p lý thú: b c nh to t i ng c a Mao Thiên An Môn v a b m t thanh niên ném lên m t gói s n.

Các nhà dân ch Trung qu c đ i l p v i ch đ đ c đ ng hi n hành do Mao đ ng lên đang kh n tr i ng đ a n i dung cu n sách này vào trong n c b ng nhi u đ ng, đón đ u 2 s ki n h tr ng tr c m t : Đ i h i l n th 17 Đ ng C ng s n Trung qu c đ đ nh vào tháng 10 năm 2007 này và Th v n h i Olympic - B c Kinh s khai m c ngày 8 tháng 8 năm 2008.

Đ a s th t vào cu c s ng xã h i là vũ khí m u nhi m hàng đ u đ t phá vào dinh lũy t t i ng đ c đoán, đ c đ ng, phi dân ch , chà đ p các quy n t do c a nhân dân, m ra con đ i ng thên thang c a t do, phát tri n và h i nh p.